

Hodina českého jazyka – čtení na prvním stupni základní školy

Téma : malohanácké nářečí

Vzdělávací cíl : Seznámit děti se základními znaky malohanáckého nářečí

Výchovný cíl : Prostřednictvím velmi známé pohádky prohloubit znalosti dětí o regionu
Malá Haná

Úvod – opakování znalostí z vlastivědy, kde bylo v minulých hodinách probíráno učivo o
regionu Malá Haná

- seznámit děti s tím, že k této oblasti patří i osobité nářečí

1. Poslech pohádky namluvené v malohanáckém nářečí

O řepje

Protože belo zrovna jaro, šil dědeček na pole a zasadil řepo. Řepa začala rust až bela na podzem uplně veleká a zralá. Kdež hož její leste visele uskorem až na zem, rozhodl se dědeček, že řepo vetáhne. Šil teda na pole, popadl řepo a tahá, a tahá a tahá, ale řepo vetáhnót nemuže. Zavolal teda na pomoc babko, děda tahá za řepo, babka tahá za dědo a tahaji, tahaji, ale vetáhnót nemužó. Zavolale teda vnučko. Děda tahá za řepo, babka za dědo, vnučka za babko a táhnó, potahojó, ale vetáhnót nemužó. Vnučka proto zavolala péska. Děda tahá za řepo, babka za dědka, vnučka za babko, pések za vnučko a táhnó, potahojó, ale vetáhnót nemužó. Pések zavolal kočěčka. Kočěčka za péska, pések za vnučko, vnučka za babko, babka za dědka, dědek za řepo a táhnó, potahojó, ale vetáhnót pořád' nemužó. A tak kočěčka zavolala maló meško. Meška za kočko, kočka za péska, pések za vnučko, vnučka za babko, babka za dědka a dědek za řepo – táhnó, potahojó a najednó řepa ze země veskočela a je venko. A tak děda, babka, vnučka, pések he kočěčka hoš vijó, že každé sám kolekrát nic nedokáže. Ale kdež všeci dohromade táhnó za jedno řepo, dokážó všeco. A malá meška ? Ta dostala za vodměno vod babičke tolek séra,že se kvule temo skorem nevende do peliška. Holt he malá pomoc negde dokáže veleky věce. To hož vijó všeci.

2. Vysvětlení rozdílné výslovnosti normálního –e, –o a širokého –e, o, které jsou nejvýznamnějšími znaky malohanáckého nářečí

př. : řepa - běžně vyslovované -e

belo - e je široké

pole - normální –o i –e

řepo – o je široké

Procvičit a zkusit výslovnost na dalších slovech, které může učitel vybrat z textu.

3. Četba pohádky O řepě z připraveného textu (ofotit po žáky)

- rozumí žáci textu ?
- rozumí žáci jednotlivým slovům ?
- přeložení slov s nejasným významem

4. Četba neznámého textu v malohanáčtině, široce vyslovované samohlásky budou podtrženy

5. Shrnutí hodiny, závěr

Hodina českého jazyka – čtení na prvním stupni základní školy

Téma : Pověsti malé Hané

Píseň z Malé Hané

V této hodině naváží žáci na první hodinu, ve které se seznámili se základní výslovností malohanáckého nářečí.

Pověst

Kryšpine, post' ho na mňe

Jednó v noce se vracel jeden jevičské švec z jarmako ze Svitav. Bel hož v kurážné náladě. Vekračoval si, ale rovne chodit se mō jakse nedařelo. Ať si to namiřel jak cht'el, dečky se za chvílo vocetl zasějč ho přikopo.

Jak tak de, hovidi na stromňe svatě vobrázek. Přende bliž a a von to sám patrón cecho ševcovskyho svatě Kryšpin, jak drži čerta na řet'azo. A to se našemo pr'avcovi libilo. Névic ten čert na řet'azo A hož začal pokóšet a rōhat se :“Kryšpine, post' ho na mňe“, a vono nic. A zasějč a znova nic. „Nō tak, Kryšpine, post' ho na mňe !“

Šil vokolo hajně a temo se rōhání vubec nelibilo. Cht'el ševca potrestat. Poticho se přeplížel a jak hoslešel znova to rōhání, hōp pr'avcovi na záda, a jak ho kodlel, tak ho kodlel, až se społo válele s kopca dolu do blata.

Vod té dobe se hož nigdá nerōhal a haž do své smrti bel přesvěčené, že mō tenkrát se'del na zádech samotné čert.

Četba pověsti

Přeložení do spisovné češtiny

Rozbor

Úkoly : vypiš /podtrhni/ všechna slova s nespisovnou výslovností

Procvičování výslovnosti

Píseň z Malé Hané

Ten nectavské šenkěř

1. Ten nectavské šenkěř, gdež to vápno páli,
bečečka s gořalkó ho pece se váli.
tramtarárarara, tramtarárarara, tramtarárarararára.
2. Jedó vápenici vod Vranové Lhote,
stavile v Kozovje, propile tam bote.
tramtarárarara.....
3. Jed'te vápenici, jed'te rači ve dne,
hať to vaše vápno na slonečko zbledne.
tramtarárarara.....
4. Jedó vápenici, jedó po Bezďeči,
jeden přes drohyho „Kopte vápno“! křeči.
tramtarárarara.....

Poslech písně

Čtení slov

Učení se správné výslovnosti

Učení se nápěvu se slovy

Hodina českého jazyka – čtení na druhém stupni základní školy

Téma : malohanácké nářečí v pověstech z Malé Hané

- četba pověsti, její „překlad“ do spisovného jazyka
- poslech z CD této pověsti
- učení se správné výslovnosti jednotlivých slov
- znovu četba se správnou výslovností

Pomůcky : rozmnožený text pověsti, nahrávka, přehrávač

Vo d'evčeti, kery se ani dvanásti lópežniku nebálo

V zémně, kdež se předlo, chodile d'evčeska ponévic na přástkě k Havelkum. Chodile sem he chasnici a kdež belo hodně sňeho, vozele se pak na sanich. Jezdile vod pazderne dolu. Kdež se tak jednó vozele a kdež sedlale na saňe, hovid'ele dolu v lese svjetylko... tolik se temo divile... ha povidale... hdopak to tam hale je? Vidávale to každé deň a tak si povidale, že tam asi žeje póstevnik... a hnet' se všeckě d'evčata domlovile, že mo zanesó kósek chleba. Na drohé deň, kdež se d'evčata přešle zeséjc vozet, mňela každá kósek chleba sebó a že ho póstevnikovi zanesó. Teda šle a přešle haž k temo svjetylko, bela tam taková malá chalópka. Bele do ni dveře, hale d'evčata se tam bále jit. Ha včel to Špacirovo d'evče povidá : „ Děte to sem, já tam pudó. Hale nesmite mňe hotyct. Mosite na mňe počkat.“ Přešla bliž, šťóchla do dveři, te se pomalo votevřele, šla teda dál... a bele tam ješť'e jedne dveře. Cestó šak zakopla vo schodek, vrazela do dveři a hož bela v seknice. Bela to divná seknice, tmavá. V kót'e stál špalek, do něho zaseknotá sekera... a vokolo samá kryf. Děvče se polekalo a cht'elo hotikat pryč, ale hož sleši, že negdo de.. Co včel? Stálo tam lužko a teda bez rozmešleni šups pod ně a hož tam ležela jak ta mešečka. Dveře se votvirajó a voni lópežnici, dó jeden za drohém a vedó sebó krásnó pani. Ta mňela plny roce prstynku. Ach ta plakala a nařikala, habe jo postile... hale voni né, že jo nepostijó ha že mosi homřit. Potem jo hnet' zabile a na tem špalko včeckě prste he s tema prstynkama hošekale, haž kryf střikala. Jeden prst právje s nĕpjekněšim prstynkem vodleťel hodně daleko a zakotálel se haž pod lužko. Děvče stáhlo prstynek z mrtvyho prsto a vzalo si ho. Jeden lópežnik cht'el pořát' pro něho pod lužko, hale drozi mo řekle, hať to nechá haž na ráno a raděj hať jim pomuže to mrtvó pani hokledit ňekam do lesa a zakopat jo. Potom hož bele lópežnici veseli. Sedle – jedle – pile – haž bele všeci vopili. Pak holehle na zem a spale jak zabiti.

Ďevče pod lužkem si povídalo, jenom habe hož hosnole, habe se dostalo ven. Vesejala chleba, co přenesla, a jak hoslešela chrápání, velezla ven. Voknem svítíl mňesiček. Dávala pozor, habe do nekeho netrkla ... ha přece trkla ...ha ten povídá : „Nešťóché mňe“, ha drohé vodpovídá : „Kdose tade je.“ Ha zasějč hosnole. Ďevče pomalinko vtevřelo dveře a hož hotiká, co ji nohe stačijó. Ha ten první lópežnik povídá : „Kdose tade moši bet, só vtevřeny dveře ... na mňe jede zema“, ale nikdo se ani nepohl. Honem všecke vzbodil, šle se podivat ven, hale nkeho nenašle.

Zatím d'evče dobjehlo dom a zabošelo na vrata. Přešle ji vtevřit a ptale se, kde bela tak dlóho. Všecko jim řekla za tme a pak habe nikemo nic neřikale, haž jak to všecko dopadne. Lópežnici si hnet meslele, že tam bel nekdo z d'edine. Habe ho našle, hospořadale v hospod'e mozeko. Pozvale všecke, co chodile na přástke, habe se neco dovjed'ele. Ten jeden z lópežniku, co bel nad nema, pořát tancoval s tó devečkó ha včel najedno vidi, že vona má na prsto prstynek té zabitě pani. A teda pořát na ni ch'el, habe ho šla doprovodit, že hož moši jit, že má prácó. Ďevečka nédřiv nech'ela, ale potem si dala říct. Kósek teda pude, hale daleko né. Tak šle ha kdež přešle kos, povídá lópežnik, habe šle ješt'e kósek a vona, že pude, hale hož jenom kósek ha dál hož né.

Von jo šak jož nepostil a hnet na no, že neco vi, že moši s n'em a že moši homřit. Zatáhl jo do té svjetničke a ch'el ji hlavó hoseknót. Hale vona zaprosela, že kdež hož moši homřit tak mladá, habe jo nechal aspoň vočenáš pomodlet.

Dlóho se modlela. Kdež mňela říct amen, vekřekla. Bela domlovená s vostatnima, habe šle za nema ha až vekřekne, habe ji šle pomuct.

Včel se všeci nahrnole do svjetnice, a hrrr na lópežnike. Ti hani nevjed'ele, či só, a nechale se všeci pochetat. Všecke lópežnike pjekně svázale, neložele na vuz a zavezle do aresto, habe hož leđum neškodile.

Ha to d'evče noseło ten prstynek haž do své smrti.

Hodina českého jazyka – čtení na druhém stupni základní školy (šestá třída)

Téma : Známa pohádka v malohanáckém nářečí

Pomůcky : nahrávka CD, přehrávač, namnožený text

- poslech nahrávky
- vyprávění dětí spisovnou češtinou
- četba v malohanáckém nářečí
- vyjasnění významu slov, která děti nebudou znát
- učení se správné výslovnosti z odposlechu

Vo Budulinkovi

Jednó bydlel v lese s babičkó a d'edečkem chlapeček a ten se menoval Budulinek. Budulinkova babička he s d'edečkem chodile často do d'edine vehravat na svajbe, hostine, křtine a jiny příležitosti, ha tak Budulinek zvostával často v chalópce sám. Jednó zasejc mňele jit d'edeček s babičkó nekam zahrát ha babička kdež si brala ze skřiňe svuj bobinek tak povídá : „ Budulinko, hovařela sem ti plně hrnec hrachové kaše co máš tak rád, tak haž pudem s d'edečkem hrát, tak si jo vohře.“ Ha d'edeček, keré si bral ze skřiňe hóslečke, mo řekl : „ Ha kdebe cht'el nekdo do chalópke, tak nikeho nepóšťé kdebe prosel jak be cht'el. Rozomňelš mňe ? Budulinek řekl d'edečkovi he babiče, že rozomňel ha že si určité vohrije hrachová kašo, do chalópke že nikeho nepostí, že nikemo nevotevře. Babička s d'edečkem mo dale pusó a vodešle do d'edine hrát novomanželum na svajbo. Za chviló, co vedešle, nekdo zaklepal na vokno chalópke, kde si právje Budulinek vohřival na kamnech hrachová kašo. Budulinko, tade leška, slešiš, jak mňe kroči z břóška ? Dé mňe chlapče, dé mňe hráško, povozim tě na vocásko, hož to vidim, jak se točiš jak na krásnym kolotočo. Sotva to leška dopovjed'ela, Budulinkovi se cht'elo povozet se na kolotočo. Přece jenom bydlel v lese a tam moc kolotoču nepřejede. Tak si řekl : „Kdež vostatni d'ecká mužó chodit ve mňest'e na kolotoč kde se jim zachce, proč bech já nemňel kolotoč doma aspoň z leščiho vocaso. A jak si toto pomeslel, ani nevjed'el jak a šil lešce vtevřit dveře. Sotva však leško postil dovnitř, tak mo hnet' sňedla všecko hrachová kašo, na keró se Budulinek tak t'േശ. Kdež se leška naposlede po kaše volézla, zeptal se ji Budulinek, ešle ho aspoň sveze na vocaso, jak mo slíbila. To viš, že t'e svezo, jenom si nasedni. Budulinek si tada sedl, ale to nemňel d'elat. Leška vlet'ela na lavico, vocát' na poleco, potom pod lavico, přej stul a přes židlo, potom hópila na trohleco, z trohlece na skřiň a ze skřiňe rovnó vtevřeném voknem vebjehla he s Budulinkem ven a rovnó si to namiřela do leščiho dójete. Tam zrovna mňela leška štere maly leščata a hnet' jak tam Budulinka donesla, tak leščatam povjed'ela: „Tade vám nesó Budulinka na hrani d'ecká, tak si s n'ém pjekně hréte. Ha leščata začla hnet' Budulinka škrabat a kósat tak, že bel za chvilko samé šrám.

Kdež se vrátile d'edeček s babičkó večir dom, našle chalópko vopošt'enó. Volale : „Budulinko, kde seš ?“ Ha jak tak chodile po chalópce, našla babička na zemi rezavé lešči chlop ha povidá : „Honem d'edečkó, pot' sem, podivé co sem našla.“ Dedeček hnet' vjed'el, kolek hohodilo. Ha tak popadla babička bobinek, d'edeček hóslečke, vzale sebó veleké pytel a hotikale k leščimó dójjeti. Tam začle d'edeček s babičkó zpivat takovó písničko : „Máme doma hóslečke a malé bobinek, só tam štere lešt'ečke a náš budulinek. Sotva to leška v dójjeti hóslešela, poslala jedno lešče, habe se podivalo, co se to tam navrchó d'je. Jak leščátko vestrčelo z dójjete hlavó, d'edeček ho popadl ha strčel do pytla. A zasejc začal s babičkó zpivat : „ Máme doma hóslečke a malé bobinek, só tam jen tře lešt'ečke ha náš Budulinek. Jak leška slešela zasejc zpjev, poslala další lešče, habe se podivalo, co se to tam navrchó d'je. A zasejc jak lešče vestrčelo z nore hlavó, d'edeček ho popadl a strčel do pytla k prvnimó leščeti. Potom zasejc začale s babičkó zpivat : „ Máme doma hóslečke a malé bobinek, só tam jen dvje lešt'ečke a náš Budulinek. Leška poslala hož třeti lešče podivat se, co se to na vrchó d'je a d'edeček hož třeti lešče strčel do pytla. A sténe dopadlo he čtvrtý.

Kdež se leščata pořát' nevracele, leška si řekla že se mosi jit podivat sama, co se to tam na vrchó asi stalo, že se leščata pořát' nevracijó. Ale sotvá vestrčela hlavó z dójjete, d'edeček na ňo hož čekal, strčel jo do pytla k leščatam, pytel zavázal a povjesel vesoko na strom. Babička potem vlezla do dójjete a vetáhla vocát' poškrabanyho ha hobečenyho Budulinka, keré hož take jako Smoliček vjed'el, že nemá nikemó neznámimó votevirat dveře ani vokno ho chalópke. A co se stalo s leškó a leščatama ? Dedeček je donesl v pytló do d'edine meslevcovi, keré vi, kde só leške potřeba a tam je postí na svobodó., ale bude to daleko vod ledi. A leška hož vo ledi na hrani ani moc nestoji, nechce se ji totiž znovo do pytla.

Vlastivěda na prvním stupni základní školy

Téma: Malá Haná

Motivační rozhovor

Pomůcky: mapy krajů

Úkoly:

1. vymezení Malé Hané na mapě
2. obce Malé Hané i ty, které sem nepatří místopisně, ale nářečím ano (od severu k jihu)

Městečko Trnávka	Uhřice – H <u>o</u> h <u>ř</u> ec <u>e</u>
Lázy – L <u>a</u> z <u>e</u>	Cetkovice
Mezihoří – Me <u>z</u> e <u>h</u> o <u>ř</u> i	Světlá
Vranová Lhota	Šebetov
Hraničky – H <u>r</u> an <u>i</u> č <u>k</u> e	Knínice – Kninice
Pěčíkov -P <u>j</u> eč <u>ko</u> v	Vážany – V <u>á</u> ž <u>a</u> n <u>e</u>
Unerázka – H <u>o</u> n <u>e</u> r <u>á</u> z <u>k</u> a	Sudice – S <u>o</u> d <u>i</u> c <u>e</u>
Plechtinec	Pamětice
Stará a Nová Roveň	Drválovice
Bezděči	Vanovice
Vražné - V <u>r</u> á <u>ž</u> n <u>y</u>	Borotin
Nectava	Velké Opatovice – Velky Vopatovice
Březinky – B <u>ř</u> e <u>z</u> en <u>k</u> e	Jevíčko - Jevíčko
Hartinkov	Chornice
Vysoká - V <u>e</u> sok <u>á</u>	Smolná
Kladky - K <u>l</u> ad <u>k</u> e	Bělá
Jesenec	Víska u Jevíčka – V <u>i</u> s <u>k</u> a h <u>o</u> Jevíčka
Dzbel	
Biskupice – B <u>i</u> s <u>k</u> o <u>p</u> ic <u>e</u>	
Chornice	
Jaroměřice - J <u>a</u> ro <u>m</u> ě <u>ř</u> ic <u>e</u>	
Nový Dvůr - N <u>o</u> v <u>y</u> D <u>v</u> o <u>r</u> e	
Úsobrno - H <u>o</u> sob <u>r</u> no	
Horní Štěpánov	
Šubířov – Š <u>o</u> b <u>i</u> ř <u>o</u> v	

3. Povrch Malé Hané

Povrch Malé Hané je tvořen především mírně zvlněnou nížinou, která se táhne od severu k jihu mezi Městečkem Trnávku a Boskovicemi. Tuto nížinu narušují pouze dvě větší vyvýšeniny – mezi Biskupicemi a Jevíčkem se zvedá kopec Hék (434m) a na západní straně Jaroměřic směrem k Uhřicím se táhne vyvýšenina zvaná Háj (475m). Na východě Malou Hanou lemují od severu po Nectavský potok kopce Zábřežské vrchoviny, za Nectavským potokem k jihu pak Dražanská vrchovina a na západě Moravskotřebovská pahorkatina, které dominuje kopec Hušák (626m). Významné kopce Dražanské vrchoviny jsou například Na vypáleném (588m) nad osadou Zálesí, Ostrý vrch (636m) nad Jaroměřicemi nebo Duraně (626m) nad Úsobrnem. Malou Hanou protékají spíše potoky (Biskupický, Nectavský, Opatovický, Malenínský), říčkami nazýváme Úsobrnku, která se vlévá do Jevíčky a ta na severním konci Malé Hané do Třebůvky.

(Povrch Malé Hané je tvořen^é předevšim^í mírně zvlněn^o nížin^o, kerá se táhne od sever^o k jih^o mezi Městečkem Trnáv^ko a Boskovicema. Toto nížin^o narušuj^o akorát dvje větší vyvýšenin^e – mezi Biskupicema a Jevíčkem se zvedá kopec Hék a na západní straně Jaroměřec směrem k Uhřecim se táhne vyvýšenina zvaná Háj. Na východě Malé Hané lemo^jo od sever^o po Nectavské potok kopce Zábřežské vrchovin^e, za Nectavským potokem k jih^o pak Dražanská vrchovina a na západě Moravskotřebovská pahorkatina, keré dominuje kopec Hušák. Významny kopce Dražanské vrchovin^e s^o třeba Na vypálenym nad osad^o Zálesí, Vostřé vrch nad Jaroměřecema nabo Durana nad Úsobrnem. Malé Hané protíkají spíš potok^e (Biskupick^é, Nectavsk^é, Opatovick^é, Maleninsk^é), říčkama nazýváme Úsobrnko, kerá se vlívá do Jevíčk^e a ta na severním konci Malé Hané do Třebůvk^e.

4. Půda, pěstované plodiny (puda, pěstovany plodiny)

Nížina Malé Hané je velmi úrodná díky půdám, které na ní v době minulé vznikly. Jsou to černozemě a hnědozemě většinou s jílovitým podkladem, půdy hluboké, teplé, bohaté humusem a dalšími látkami nezbytnými pro úspěšné pěstování rostlin. Malá Haná proto byla vždy řazena do oblasti řepařské a kromě cukrové řepy se zde pěstovaly další na živiny náročné plodiny – pšenice, ječmen, hrách, kukuřice, slunečnice, vojtěška a další jetelokvěté rostliny, dále zelenina a v četných sadech i ovoce. V podhorských oblastech jsou půdy chudší, často kamenité a většinou červeně zbarvené (díky železu), zvané červenice. Mezi nejčastější plodiny pěstované tady patří brambory, oves, žito a v minulosti také len a mnoho polí je dnes díky svažitosti zatravněných a pěstují se na nich pícniny nebo se pasou dobyt看. Kopce, které nížinu Malé Hané obklopují, jsou zalesněné. Většina lesů je smrkových, ale běžně se pěstuje i borovice a modřín, řídce jedle. Z listnatých jsou nejběžnější buk a dub, ale v lesích se setkáte i s javorem, jasanem, lípou, planou třešní a s dalšími druhy.

Nižina Malé Hané je moc h^orodná díky pudám, kery na ni v dobje min^olé vznikl^e. S^o to černoze a h^odoze več^oin^o s jilovit^em podkladem, pud^e hl^oboky, teply, bohaty humusem a dalšima látkama nezbe^tn^ema pro uspješny pjestování rostl^en. Malá Haná proto bel^a de^cky řazená do voblasti řepářsk^e a kromⁿe cukrovk^e se zde pjestoval^e dalši na živin^e náročny plodin^e – pšenice, ječmeň, hrach, kukuřice, sl^onečnice, lo^cerka a dalši jetelokvjety rostl^ene, dál zelenina a v četn^ech sadech h^e ovoce. V podhorsk^ech voblastech s^o pud^e chodši, často kamenity a vječ^oin^o červeⁿe zbarveny (díky železo), zvany červenice. Meze n^ečast^ejší plodin^e tade patřij^o brambore, voves, ž^eto a min^olosti tak^e len a moc poli je dnes dik svaž^etosti zatravⁿen^ech a p^estoj^o se na nich picn^e nebo se pas^o dobetkem. Kopce, kery nižin^o Malé Hané vobklop^oj^o, s^o zalesⁿeny. Vječ^ena lesu je smrkov^ech, ale bježⁿe se pjest^oje h^e borovice a modřin, jedla moc n^e. Z le^stnat^ech s^o n^ebježⁿější bok a dob, ale v lesich se setkáte h^e s javorem, jasanem, lep^o, plan^o třešⁿo a s dalšima drohama.

Zeměpis na druhém stupni základní školy

Téma: Jevíčko a okolí

Pomůcky: Mapka Malé Hané

1. Jevíčko – přirozené centrum Malé Hané

údaje o městě

městečko s asi 2500 obyvateli

centrum města – čtvercové náměstí (štvercovy námňesti)

malý a větší okruh ulic kolem náměstí, malý uvnitř hradeb, velký mimo ně (malé a vječi vokruh holec vokolo námňesti, malé vevnitř hradeb a velké mimo ně)

ulice vycházející z každého rohu náměstí směrem na západ a východ (z každýho roho námňesti vecházijó holec smňerem na západ a vychod)

celé město i s náměstím protíná ulice směrem sever–jih (cely mňesto hě s námňestim protíná holec smňerem sever–jih)

dominantou města i významným orientačním bodem jsou dvě věže – jedna kostelní a druhá městská, která dnes slouží jako vyhlídka na město i na Malou Hanou (dominantó mňesta hě věžnamněm vorientačním bodem só dvje vježe – jedna kostelni a drohá mňestská, kerá dnes slóži jako vehlídka na mňesto hě na Maló Hanó)

k významným stavbám Jevíčka patří budova gymnázia, záměček (dnes ZUŠ), synagóga (koncertní a výstavní síň), kostel s bývalým klášterem (k významným stavbám Jevíčka patří budova gymnázke, záměček, synagóga (koncertní a věstavní síň), kostel s bėvalém klášterem)

Kam vyrazit mimo Jevíčko

Okolí Jevíčka poskytuje celou řadu příležitostí k příjemným a nenáročným vycházkám do krásné přírody (okolí Jevíčka poskytoje celó řado příležitosti k příjemněm a nenáročněm vycházkám do krásné přírode). Do šesti kilometrů můžete dojít a prohlédnout si následující zajímavosti okolí: plicní léčebna - sanatórka

poutní místo Kalvárie v Jaroměřicích – pótní místo Kalvárije

záměček v Jaroměřicích – záměček v Jaromňeřecich

zámek v Biskupicích – zámek v Biskopicich

pálenice – Borotín, Biskupice, Jevíčko

zámek ve Velkých Opatovicích – zámek ve Velkých Vopatovicich

zbytky hradu Plankenberk – zbetke hradó Plankenberk

A kdo chce jít pouze krásnou přírodou a užívat si krásy našich lesů, tak rozsáhlé zalesněné komplexy jsou na východ (Drahanská vrchovina) i západ (Moravskotřebovská pahorkatina) od Jevíčka. (Ha kdo chce jít p^oze krásn^o přírod^o a ho^zívat si krás^e naš^ech lesu, tak rojsáhly komple^x s^o na vychod h^e západ vod Jevíčka). Turistické trasy jsou velmi dobře značené a informační centra v Jevíčku i dalších obcích jsou dobře vybaveny mapami, průvodci a dalšími materiály. (Turisticky tras^e s^o moc dobře značeny a informační centra v Jevíč^o h^e dalších vobcích s^o dobře v^ebaveny mapama, pruvodcema a dalšima materiálama). Stačí si jen vybrat a vyrazit. (Stačí si jenom v^ebrat a v^erazet).